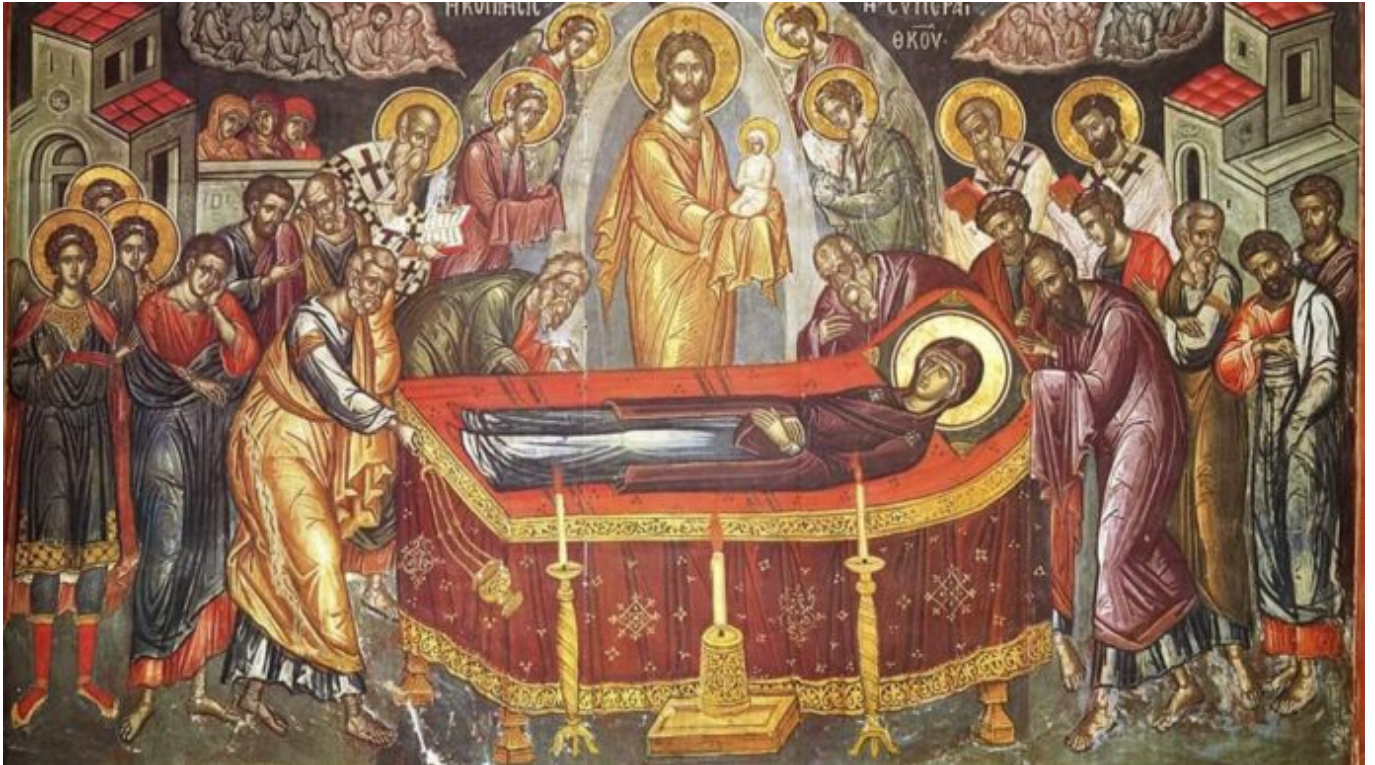

Διαβατήριο ζωής

/ Γνώμες

«Ζωῆς αἰδίου καί κρείττονος ὁ θάνατός σου γέγονε διαβατήριο, Ἀγνή, ἐκ τῆς ἐπικήρου πρὸς θεῖαν ὄντως καί ἄρρευστον μεθιστῶν σε, ἄχραντε, ἐν ἀγαλλιάσει τόν Υἱόν καθορᾶν σου καί Κύριον» (ωδή δ΄ πρώτου κανόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου).

(Ο θάνατός σου, Αγνή Παρθένε, έγινε διαβατήριο για την αιώνια και καλύτερη ζωή, καθώς σε μεταθέτει, άχραντε, από την επίγεια εδώ ζωή προς τη θεία πράγματι και μόνιμη, προκειμένου να βλέπεις με αγαλλίαση τον Υιό σου και Κύριο).

• Του Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Δορμπαράκη

Ένα μικρό μαργαριτάρι από τη μεγάλη Θεομητορική εορτή της Κοιμήσεως ο ύμνος, ο οποίος με συνοπτικό τρόπο τονίζει τα κύρια στοιχεία της.

1) Ήλθε η ώρα για τον θάνατο της Μητέρας του Κυρίου.

2) Ο θάνατός της συνιστά το διαβατήριο για την αιώνια ζωή που είναι καλύτερη από την επίγεια.

3) Πρόκειται για μετάσταση συνεπώς από την εδώ ζωή προς τη θεία και μόνιμη πραγματικότητα.

Και 4) Το χαρακτηριστικό της αιώνιας ζωής στην οποία μετατίθεται η Παναγία είναι η αγαλλίαση από τη διαρκή όραση του Υιού και Θεού της.

Πράγματι• 1) Μολονότι οι υμνογράφοι της Εκκλησίας μας απορούν για το πώς η Μητήρ της Ζωής έφτασε στην ώρα του θανάτου της – πώς αυτή που γέννησε τη Ζωή, τον Θεό ως άνθρωπο, μπορεί να υποστεί θάνατο; – όμως από την άλλη θεωρούν δεδομένο το πέρασμά της από το οφειλόμενο στον ερχομό ενός ανθρώπου στον κόσμο, δηλαδή τον θάνατο. Γιατί; Διότι ο Ίδιος ο Υιός και Θεός της, Αυτός από τον Οποίο αποκτά κι εκείνη την όποια αξία της πέρασε το φυσικό αυτό όριο. Πώς είναι δυνατόν να μην το περάσει κι η Μητέρα Του που είναι άνθρωπος; Σε πολλά σημεία, ιδίως όμως στον στίχο του συναξαρίου, διαβάζουμε ποιητικά την εξήγηση: «Οὐ θαῦμα θνήσκειν κοσμοσώτειραν Κόρην, τοῦ κοσμοπλάστου σαρκικῶς τεθνηκότος» (Δεν είναι θαύμα να πεθάνει η Κόρη που δι' αυτής σώθηκε ο κόσμος, όταν ο Δημιουργός του κόσμου πέθανε κατά σάρκα ως άνθρωπος). Γι' αυτό και ο γνωστότερος ύμνος από την όλη εορτή μιλάει πρωτίστως για την κηδεία της Θεοτόκου, μετέπειτα δε για την εν σώματι μετάστασή της. «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων συναθροισθέντες ἐνθάδε, Γεθσημανῇ τῷ χωρίῳ, κηδεύσατέ μου τό σῶμα» (Απόστολοι που συναθροισθήκατε εδώ, στο χωριό της Γεθσημανή (από τα πέρατα της γης που ήσασταν διασκορπισμένοι χάριν του Ευαγγελίου), κηδέψατε το σώμα μου).

2) Όμως, μολονότι η Παναγία πέθανε κατά τον φυσικό τρόπο της πορείας των πραγμάτων, ζει αιώνια. Σπεύδει αμέσως ο υμνογράφος να το προσθέσει στον παραπάνω στίχο, γιατί εκεί είναι προσανατολισμένη η σκέψη και η καρδιά του. «Ζῇ αἰεί Θεομήτωρ, κᾶν δεκάτη θάνε πέμπτη» (Η Θεομήτωρ ζει πάντοτε, έστω κι αν πέθανε τη δεκάτη πέμπτη του μηνός). Και πώς αλλιώς; Ο Κύριος και Υιός της Πανάγνου ήλθε ακριβώς «ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου» καί νά καταργήσῃ τον θάνατο, τον καρπό της αμαρτίας. Κατά την αποκαλυπτική δήλωσή Του «ἦλθε ἵνα ζωὴν ἔχωσιν οἱ ἄνθρωποι καί περισσόν ἔχωσιν», που σημαίνει ότι η απαρχής προοπτική του ανθρώπου, η αθανασία ως γνώρισμα της ομοίωσής Του με τον Θεό, γίνεται πραγματικότητα με τον Κύριο, αφότου μάλιστα «ἀνεστήθη ἐκ τάφου τριήμερος». Μπορεί στον κόσμο τούτο να υφίσταται ακόμη ο θάνατος με τη

σωματική του διάσταση, πνευματικά όμως έχει ήδη ξεπεραστεί, αρκεί βεβαίως ο άνθρωπος να πιστέψει στον Χριστό, ενσωματούμενος σ' Αυτόν διά του αγίου βαπτίσματος εν Εκκλησία, και να προσπαθεί να συντονίζει τα βήματά του με τα ίχνη Εκείνου. «Ο πιστεύων εἰς ἐμέ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται». Διότι Εκείνος είναι «ἡ ζωὴ καὶ ἡ Ἀνάστασις».

Οπότε, για τον πιστό άνθρωπο, κατεξοχήν δε την πρώτη εξ όλων των πιστών τη Μητέρα του Κυρίου, ο θάνατος δεν έχει το τρομακτικό προσωπείο του αγνώστου «πράγματος» – ό,τι θεωρεί ο άπιστος και προ Χριστού και μετά Χριστόν. Ο θάνατος συνιστά μία θύρα, την οποία διέρχεται ο άνθρωπος για να συναντήσει και πάλι τον Χριστό τον Οποίο ζούσε στον κόσμο. Κατά τον λόγο του αποστόλου Παύλου «ἐάν τε ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν». Με τα λόγια του αγίου υμνογράφου του τροπαρίου, ο θάνατος αποτελεί το διαβατήριο του πιστού, για να περάσει αυτός στην άλλη λεγόμενη ζωή, που είναι αιώνια και αμετάβλητη, αλλά και πολύ καλύτερη από την εδώ του κόσμου τούτου – «μετάθεσις ἐπὶ τὰ ἀλυπότερα καὶ θυμηδέστερα», κατά τη ρήση προσευχής της Εκκλησίας μας. Η ώρα του θανάτου μας, η ώρα λήψεως του διαβατηρίου μας! Κι αυτό το διαβατήριο το έλαβε και η ίδια η Υπέραγνος Θεοτόκος, αλλά από τα χέρια του ίδιου του αγαπημένου Υιού της, παρόντων όλων των Αποστόλων, αλλά και των αγίων αγγέλων και αρχαγγέλων – μία ώρα που προσιδίαζε όντως στη Βασίλισσα και Πλατυτέρα των Ουρανών.

3) Κατά την εκκλησιαστική πίστη μας, ο θάνατός της συνιστά Μετάσταση• Μετάσταση όχι μόνο του πνεύματός της αλλά και του αγίου της φυσικού σκηνώματος, την τρίτη ημέρα αφότου «έκοιμήθη», κάτι που δεν έχει στήριγμα βεβαίως στην Αγία Γραφή αλλά στην ευρύτερη Παράδοση της Εκκλησίας. Κι η Μετάσταση αυτή σημαίνει ζωή πια στη Βασιλεία του Θεού, ζωή δηλαδή μέσα στην αγκαλιά του Κυρίου, σε πλήρη ταύτιση μαζί Του – μία ζωή που χαρακτηρίζεται «όραση» Εκείνου, κατά το «ὁψόμεθα Αὐτόν καθὼς ἐστί».

4) Κι η όραση αυτή ως μετοχή στις άκτιστες ενέργειές Του είναι αγαλλίαση και χαρά και μακαριότητα για τον άνθρωπο, με την έννοια όμως όχι μίας απαθούς και στον δικό της κόσμο μακαριότητας, αλλά της εν πάθει απαθεί αγαπητικής στροφής προς τον κόσμο τούτο και της συμμετοχής στα πάθη και τα βάσανά του, κατά το πρότυπο του Κυρίου. «Ἐν τῇ κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε». Με άλλα λόγια, η Παναγία μας, όπως και οι άλλοι άγιοι σε μικρότερη έκταση και ένταση ασφαλώς, ζουν τη μακάρια ζωή της αδιάκοπης και αταλάντευτης σχέσης με τον Χριστό, έχοντας ακριβώς για τον λόγο αυτόν στραμμένη την προσοχή τους και σε εμάς «τούς περιλειπομένους», γιατί η αγάπη του Χριστού δεν τους αφήνει σε «ησυχία». Άλλωστε, «χωρίς ἡμῶν» δεν μπορούν και να τελειωθούν (Εβρ. 11,

40), αφού η τελείωση και για την Παναγία μας και τους αγίους μας αφενός θα έλθει στη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου, αφετέρου θα πρέπει να συμπεριλάβει ακριβώς και «εμάς» που είμαστε μαζί μ' εκείνους το μυστικό σώμα του Χριστού.

Κι η τελευταία αυτή αλήθεια αποτελεί και τη μεγαλύτερη παρηγοριά μας. Είμαστε «δεμένοι» με τον Χριστό και την Παναγία μας. Η «καρδιά» Τους βρίσκονται εσαεί μαζί μας, Εκείνη δε, η Μητέρα Του ως άνθρωπου, είναι «ἡ ἐν πρεσβείαις ἀκοίμητος» φρουρός και προστασία μας – μεσιτεύει για εμάς, όπως το υποσχέθηκε και στους αγίους αποστόλους λίγο πριν εκπνεύσει, έστω κι αν εμείς συχνά πυκνά πορευόμαστε κατά το θέλημά μας και όχι κατά το θέλημα του Θεού μας. Κι η κραυγή της σ' εμάς είναι πάντοτε η ίδια: «Ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν (ο Υιός μου), ποιήσατε».

Πηγή: pemptousia.gr